Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1378

Vragen van het lid **Kooiman** (SP) aan de staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat Veilig Thuis tekort schiet in haar taken* (ingezonden 10 december 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 3 februari 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1015.

Vraag 1
Wat is uw reactie op het artikel waarin wordt gesteld dat Veilig Thuis tekort schiet in haar aanpak van huiselijk geweld?[1]

Antwoord 1
In dit artikel wordt gerefereerd aan (deel)rapporten van de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) over de Veilig Thuis-organisaties (VT-organisaties) in de regio's Groningen, Hollands Midden, Drenthe en Gelderland-Zuid. Ook ik heb deze signalen van de inspecties ontvangen. In de voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (VGR GIA) die ik u mede namens de ministers van Veiligheid en Justitie (VenJ) en Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) in januari 2016 stuurde, ben ik uitgebreid ingegaan op de noodzakelijke verbetering en doorontwikkeling van Veilig Thuis. Dit vraagt een krachtige aanpak die ik samen met de VNG en de Minister van VenJ in gang heb gezet. De nadere uitwerking van dit project zal ik u binnenkort toesturen.
Het eindrapport van de inspecties verwacht ik eind februari 2016. Zodra ik dit rapport heb ontvangen, zal ik het binnen de gebruikelijke termijnen aan u sturen.

Vraag 2
Wat is de huidige stand van zaken omtrent de wachttijd van deze instellingen, gelet op het feit dat de genoemde Veilig Thuis organisaties al in augustus 2015 zijn bezocht?

[1] «Nieuwe aanpak huiselijk geweld schiet danig tekort», NRC Next 9 december 2015

ah-tk-20152016-1378
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Antwoord 2
Op basis van de deelrapportages van de inspecties hebben de VT-organisaties en de verantwoordelijke gemeenten onmiddellijk actie ondernomen. Zo hebben de gemeenten in de regio's Gelderland-Zuid, Drenthe, Groningen en de gemeenten van Hollands Midden extra financiële middelen beschikbaar gesteld aan de VT-organisaties voor het wegwerken van de wachttijden. Alle tot nu toe onderzochte VT-organisaties hebben of zullen binnenkort aan de inspecties verbeterplannen en verbetermaatregelen presenteren. Komend jaar zullen de inspecties toetsen of de verbeterplannen daadwerkelijk hebben geleid tot verbeteringen in de praktijk.
Om vinger aan de pols te houden en te onderzoeken waar we kunnen ondersteunen, zal VWS in overleg treden met de verantwoordelijk wethouders van de betreffende Veilig Thuis regio's over de oorzaken van de ontstane wachtlijsten en de maatregelen die getroffen zijn.

Vraag 3 en 4
Bent u ervan op de hoogte dat uit het artikel blijkt dat op de wachtlijst ook zaken staan met «hoge prioriteit», wat strijdig is met de uitspraak van de Staatssecretaris van VWS tijdens het Algemeen overleg Kindermishandeling/ Geweld in afhankelijkheidsrelaties van 11 november jl., dat er altijd op «acute situatie gereageerd wordt»? Hoe verklaart u deze tegenstelling?[2]
Klopt het dat in sommige gevallen geen contact is geweest met gezinnen op de wachtlijst? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe komt dat, en op welke manier gaat u dit verbeteren? Hoe kunt u garanderen dat er tussen deze meldingen ook zaken zijn waarop acuut gereageerd dient te worden?

Antwoord 3 en 4
Het is zeer onwenselijk dat acute crisiszaken op de wachtlijst van Veilig Thuis staan en dat geen contact opgenomen wordt met de betreffende gezinnen. Gemeenten en VT-organisaties werken er hard aan om dit probleem op te lossen. Het is goed dat de IGZ en IJZ in het najaar grondig onderzoek hebben gedaan zodat snel kon worden ingegrepen. Dat is ook gebeurd, de VT-organisaties genoemd in het artikel in NRC Next hebben extra financiële middelen van de gemeenten ontvangen voor het wegwerken van de wachtlijsten.
In het afgelopen najaar zijn alle VT-organisaties ook door VWS samen met VNG en VenJ bezocht. Waar de ronde van VWS langs de VT-organisaties bedoeld was om globaal inzicht te krijgen in de successen en knelpunten van deze organisaties, was de toezichtronde van de IJZ en IGZ bedoeld om van alle VT-organisaties te bepalen in hoeverre zij voldoen aan (wettelijke) randvoorwaarden, in hoeverre zij zicht houden op de veiligheid en ervoor zorgen dat acuut onveilige situaties worden opgeheven.
VT-organisaties hebben tijdens de ronde van VWS, VenJ en VNG benadrukt dat bij alle binnenkomende meldingen direct nagegaan wordt of sprake is van een crisissituatie en dat indien nodig onmiddellijk wordt ingegrepen.
Conclusie van de inspecties is, zo blijkt uit de deelrapporten die ik vanaf november heb ontvangen, dat niet alle bezochte VT-organisaties voldoen aan de (wettelijke) randvoorwaarden. Niet alle VT-organisaties hebben een actueel beeld van de veiligheid van alle leden van gezinnen en huishoudens, vooral bij zaken die op de wachtlijst staan en dat het hierbij ook gaat om zaken met hoge prioriteit.

Vraag 5 en 6
Welke acties gaat u ondernemen om de enorme wachtlijstproblematiek bij de Veilig Thuis organisaties op te lossen?
Kunt u garanderen dat door de problemen bij Veilig Thuis geen kinderen en gezinnen in gevaar zijn gekomen? Kunt u dit antwoord uitgebreid toelichten?

Antwoord 5 en 6
Zowel de VT-organisaties, de gemeenten, de VNG, de Minister van VenJ als ik beseffen de urgentie van de problemen bij de VT-organisaties. Zoals al aangegeven hebben de betrokken VT-organisaties in overleg met hun gemeenten, verbeterplannen gemaakt. Samen met de VNG en de minister van

[2] Kamerstuk 28 345, nr. 140

VenJ neem ik een krachtige doorontwikkeling van Veilig Thuis ter hand. Kortom, alle betrokkenen zetten alles op alles om gevaarlijke situaties te voorkomen. Voor de voorgenomen verbeteringen verwijs ik naar de VGR GIA die u in januari 2016 heeft ontvangen.

Vraag 7
Wat zijn de resultaten van de pilot waarin adviezen geregistreerd worden door Veilig Thuis? Wat zijn de gevolgen van een eventuele uitrol hiervan op de toch al forse wachtlijsten van de organisaties?

Antwoord 7
Om te voorzien in de behoefte aan experimenteerruimte, heeft het kabinet een Experimentenwet aangekondigd waarmee een aantal gemeenten voor een specifieke periode in de gelegenheid wordt gesteld af te wijken van wettelijke bepalingen. De gemeente Tilburg wil bij wijze van experiment op basis van adviesvragen bij Veilig Thuis Midden-Brabant persoonsgegevens registreren van mogelijke slachtoffers van kindermishandeling en huiselijk geweld. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en VWS onderzoeken met de gemeente Tilburg onder welke voorwaarden dit experiment kan worden vormgegeven, waarbij in ieder geval aandacht uitgaat naar de zorgvuldigheid van de gegevensverwerking, de laagdrempeligheid van Veilig Thuis en het effect van dit experiment op de bereidheid van professionals om contact op te nemen met Veilig Thuis. Uiteraard wordt ook de draagkracht van Veilig Thuis bij dit onderzoek meegenomen. Naar verwachting zal in het voorjaar van 2016 een wetsvoorstel over experimenteerruimte voor gemeenten door de Minister van BZK bij uw Kamer worden ingediend. De beoogde datum van de inwerkingtreding is 1 januari 2017[3].

Vraag 8
Wat is de stand van zaken met betrekking tot de samenwerking tussen Veilig Thuis en gemeenten, scholen, sociale wijkteams, politie en justitie?

Antwoord 8
Het ondersteuningsprogramma Veilig Thuis van de VNG heeft op 4 september 2015 het model: «samenwerkingsafspraken tussen de VT-organisaties, de Nationale Politie en het Openbaar Ministerie voor de terreinen huiselijk geweld, kindermishandeling en zorgmeldingen jeugd van de politie», gepresenteerd. Uit de ronde langs de VT-organisaties blijkt dat dit model door de VT-organisaties gebruikt wordt om op regionaal niveau samenwerkingsafspraken te maken met de politie en OM.
Uit de ronde langs de VT-organisaties bleek ook dat in 2015 hard is gewerkt aan samenwerkingsafspraken met sociale wijkteams en scholen. En dat het maken van deze samenwerkingsafspraken veel inzet en tijd vraagt van de VT-organisaties.

---

[3] Kamerbrief over stand van zaken Experimentenwet gemeenten, 13-11-2015